10

Cum depinde viitorul nostru comun în Europa de Est și Asia Centrală de o fată la această vârstă crucială.

Imagini și date regionale pentru completarea Raportului UNFPA privind starea populației lumii (2016)

→ Prefață

Atunci când o fată din regiunea noastră atinge vârstă de 10 ani, viața ei se schimbă.

Odată ce își începe calea prin adolescență către maturitate, anii ce urmează sunt extremi de importanţi pentru a determina calea pe care o va lua în viată.

Ea poate să înflorească, să își consolideze abilitățile și să își lărgească orizonturile, fiind susţinută de un mediu benefic și stimulator în familie sau comunitate, ce o încurajează să îşi facă propriile alegeri pentru a-și modela viitorul.

Dar visele sale pot fi ruinate de practicile și legile sociale și culturale discriminatorii.

În regiunea noastră, la vârsta de 10 ani o fată este la răscruce de drumuri.

Calea pe care o alege nu este importantă doar pentru viața ei ci și pentru vieţile noastre, ale tuturor. Toți avem de câștigat atunci când o fată, 100 de fete, o generație de fete își pot realiza potențialul. Capitalul uman se consolidează. Economia țărilor se dezvoltă. Bunăstarea crește.

Realizarea acestora este în puterile noastre.

Această publicaţie completează ediţia din 2016 a Raportului privind Starea Populaţiei Lumii al UNFPA cu accent pe Europa de Est și Asia Centrală.

În publicaţie sunt prezentate istoriile a opt fete cu vârsta de 10 ani din regiune și este oferită o scurtă prezentare a principalelor provocări și oportunităţi cu care se confruntă aceste fete si semenii lor. Astfel, ele sunt plasate într-un context mai larg privind necesitatea investițiilor pentru a beneficia de pe urma dividendului demografic din această regiune.

În momentul în care au fost puse bazele Agendei 2030 și am pornit pe calea implementării Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, succesul nostru va depinde în mare parte de capacitatea noastră de a valorifica potențialul acestei generații de fete.

Visele și aspirațiile fetelor prezentate în Raportul privind starea populaţiei lumii din anul acesta și în acest supliment, sunt un apel puternic către autorități, societatea civilă, comunitatea internaţională, profesori, lucrători medicali și părinți de a crea condițiile necesare pentru prosperitatea fetelor din regiune.

Alanna Armitage
Director
Biroul regional al UNFPA pentru
Europa de Est şi Asia Centrală

Studiile

Foto: UNFPA/Dina Oganova

"Pentru ca visele mele să devină realitate, ar trebui sa existe studii de calitate în școli și multe cărți publicate în întreaga lume"

Sesile, 10 ani, din Tbilisi, Georgia.
Sesili învață la una dintre cele mai bune școli din țară. Este o fată inteligentă, responsabilă, veselă și prietenoasă, dar și o pictoriță talentată. Este interesată de arte și literatură. Sesili iubește viața și, după cum spune, va face tot posilibul să o păstreze la fel de frumoasă cum este. Pentru ea, cel mai important lucru este să fie sinceră și să nu mintă niciodată.

COD QR

Investind în educația de calitate, contribuim la dezvoltarea capitalului uman.

RATA DE CUPRINDERE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL TERȚIAR, %

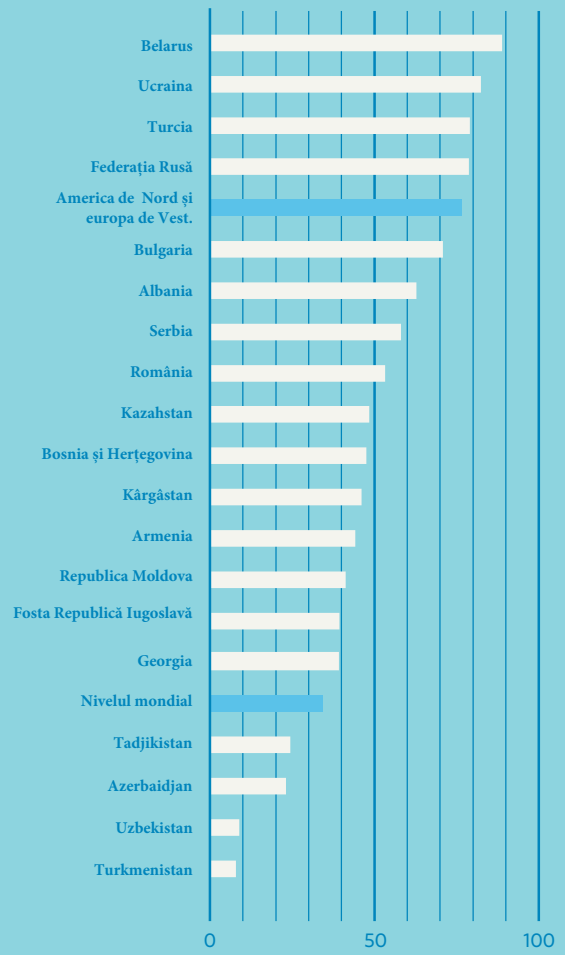

Sursa: Institutul de Statistică al UNESCO.
Rata brută de cuprindere, ambele sexe, extrasă la 15 august 2016.

→ Situația

Majoritatea fetelor și băieților cu vârsta de 10 ani merg la școală în această regiune, deoarece sunt încadrați în învățământul secundar, unde ratele de cuprindere sunt, în general, peste 90%.[1] Și învățământul superior are perspective bune. Cu toate că ratele de cuprindere în învățământul terțiar variază foarte mult în regiune (*a se vedea graficul*), în majoritatea țărilor, în jur de 40% dintre liceeni, sau mai mult, își continuă studiile. Fetele tinere au un avantaj clar în învățământul terțiar: există mai multe studente decât studenți în majoritatea celor 19 țări din regiune, cu excepția a 5 țări.

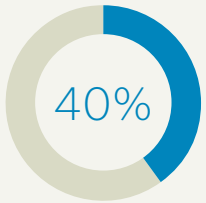

SAU MAI MULȚI LICEENI ÎȘI CONTINUĂ STIDIILE ÎN MAJORITATEA ȚĂRILOR

→ De de este importantă?

Investițiile în educația de calitate la prețuri accesibile sunt esențiale pentru a asigura valorificarea întregului potențial al adolescenților și tinerilor. De asemenea, acestea contribuie la dezvoltarea capitalului uman. Aceste investiții sunt deosebit de importante mai ales în țările care se pregătesc pentru efectele fertilității scăzute și ale îmbătrânirii demografice.

→ Nimeni să nu fie lăsat în urmă

Tinerii romi se confruntă cu multiple bariere în accesul la educație, iar decalajul dintre nivelul de educație al romilor și ce al populației non-rome rămâne imens. S-a constatat că mai mult de 30% dintre tinerii romi din unele țări din regiune nu au nici studii primare, și nicăieri ponderea tinerilor romi cu o diplomă universitară nu depășește 1%.[2] **Prețul excluderii romilor din educație este mare:** pierderile în productivitate se ridică la 3.7% din PIB în Bulgaria, de exemplu, fără a lua în calcul pierderile fiscale în ceea ce privește veniturile fiscale mai mici și cheltuielile mai mari pentru asigurarea socială.[3]

→ Ce trebuie de facut?

Prin îmbunătățirea în continuare a nivelurilor de educație și a calității educației, **țările din regiune se pot aștepta la profituri economice semnificative de până la 1,7% din creșterea anuală a PIB-ului per capita.**[4] Investițiile trebuie să depășească școlarizarea formală, întrucât experiențele timpurii afectează foarte mult rezultatele sociale. Acest lucru include politici care să permită părinților să obțină un echilibru între muncă și viața de familie.

1 Cu unele excepții în Europa de Sud-Est și Asia Centrală.
Sursa: Institutul de Statistică al UNESCO.

2 Educația romilor în perspectivă comparată. Studiul Regional privind Situația Romilor al PNUD/Banca Mondială/CE (2011). Documente de lucru în domeniul incluziunii romilor, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, 2012.

3 Costurile economice ale excluziunii romilor, Banca Mondială, aprilie 2010.

4 Investind în tineri în Europa de Est și Asia Centrală, Biroul regional al UNFPA pentru Europa de Est și Asia Centrală, Notă de sinteză nr. 2, 2014.

Foto: UNFPA/Aleksandar Milovanovski

Căsătoria juvenilă

"Nu am de gând să mă căsătoresc devreme. Aș vrea să îmi termin studiile mai întâi"

Gjulsefa, 10 ani, locuiește cu fratele și părinții săi în Skopje, fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei. Tatăl ei lucrează în cadrul autorității municipale, iar mama ei este femeie de serviciu în școala unde învață Gjulsefa. Familia trăiește în Shuto Orizari, un cartier locuit în majoritate de romi. Acasă, Gjulsefa vorbește limba romă nativă, însă îi place limba macedoneană și vrea să devină profesoară de limbă macedoneană.

COD QR

Căsătoria juvenilă își are rădăcinile și este perpetuată de desconsiderarea totală a valorii fetelor.

O persoană care se căsătorește mai târziu are mai multe șanse să își termine studiile, să obțină un loc de muncă și să reinvestească venitul în familia sa.

→ Situația

Căsătoria juvenilă este frecventă în unele părți din regiune, în special în Balcani și Turcia, și pare să fie în creștere în Caucazul de Sud și Asia Centrală. Este greu de obținut date fiabile, întrucât căsătoria juvenilă este, în general, ilegală, adesea practicată în mod informal, și, prin urmare, nefiind înregistrată oficial.

→ De ce este importantă?

Căsătoria juvenilă este dăunătoare fetelor și limitează perspectivele lor în viață. **O căsătorie timpurie duce, de cele mai multe ori, la abandonarea școlii de către fetele, în special dacă rămân însărcinate.** Aceasta le limitează semnificativ capacitatea de a-și realiza potențialul. Și deseori ceea ce începe printr-un aranjament forțat, de cele mai multe ori duce la exploatare și violență în noua familie, în care au ajuns fetele. Deseori căsătoria juvenilă duce la sarcini timpurii, cu toate riscurile suplimentare pentru mama adolescentă și copilul ei.

→ Nimeni să nu fie lăsat în urmă

Având tangențe cu excluziunea socială, tradiția, sărăcia și izolarea geografică, căsătoria juvenilă este mai frecventă în rândul comunităților rurale și în rândul unor grupuri minoritare, în special în rândul romilor. În Serbia, de exemplu, 57% dintre femeile rome s-au căsătorit înainte de a avea 18 ani (în comparație cu mai puțin de 7% din populația totală); 17% dintre ele nu aveau nici 15 ani[1].

→ Ce trebuie de făcut?

Avem nevoie de o mai mare implicare în schimbarea atitudinilor populației despre căsătoria juvenilă și, în sens mai larg, despre statutul femeilor și al fetelor. Fără un astfel de angajament la nivel local, inclusiv angajamentul din partea liderilor religioși, puține lucruri se vor schimba, iar multe fete vor continua să își vadă viitorul subminat de căsătoria juvenilă.

1 Studiul de indicatori multipli în cuiburi pentru Serbia, UNICEF, 2014.

Foto: UNFPA/Tayfun Dalkılıç

Sarcina la vârsta adolescenței

"Vreau să fiu mare, nu vreau să mă căsătoresc devreme. Vreau să am 2 copii, o fată și un băiat"

10

Azize, 10 ani, din Sanlıurfa, sud-estul Turciei. Azize își petrece cea mai mare parte a anului departe de casă, deoarece părinții ei lucrează în calitate de lucrători agricoli migranți. Ea are grijă de frații săi, face curat în cortul în care locuiesc, fiind responsabilă și de multe alte activități casnice. Totuși, ori de câte ori are timp, Azize merge la școala temporară care a fost înființată în lagărul de corturi. Tatăl și mama sa, care avea 15 ani când Azize s-a născut, și-au dorit ambii cu orice preț ca fiica lor să obțină o educație bună. Azize vrea să devină medic într-o bună zi.

COD QR

Sarcinile timpurii perpetuează sărăcia de-a lungul generațiilor.

NAȘTERI LA 1000 DE FEMEI CU VÂRSTA DE 15-19 ANI

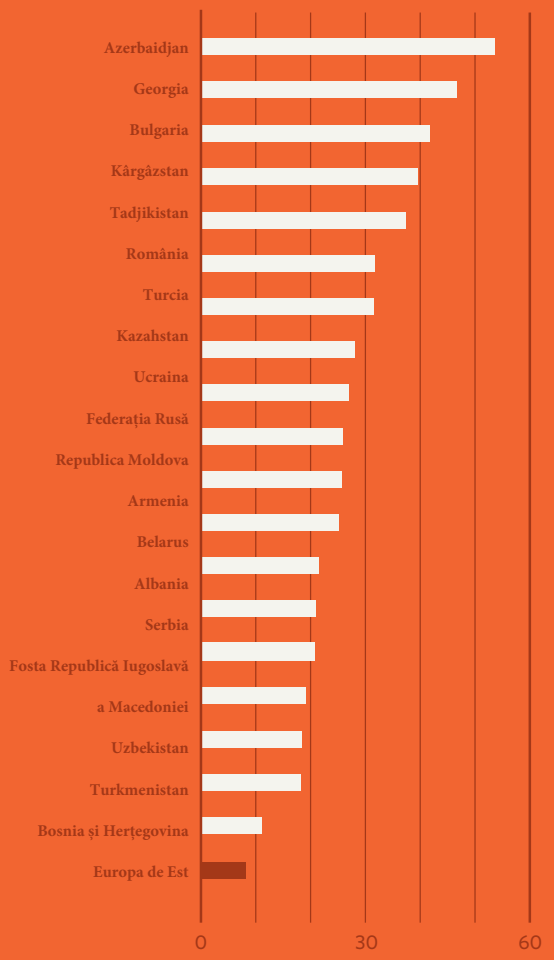

Sursa: UNDESA, Prognozele privind populația mondială 2015.

→ Situația

Cu toate că sarcinile în rândul adolescentelor sunt în descreștere în această regiune, **multe fete mai rămân încă însărcinate și dau naștere la vârsta adolescenței, comparativ cu semenele lor din Europa de Vest** (*a se vedea graficul*). În Azerbaidjan și Georgia, țările din regiune cele mai afectate de sarcina la vârsta adolescenței, rata fertilității la adolescente este de aproximativ 6 ori mai mare.

→ De ce este importantă?

Sarcinile timpurii sunt asociate cu riscuri mai mari de sănătate atât pentru mamă, cât și pentru copil. La nivel mondial, sarcina și complicațiile la naștere sunt a doua cea mai frecventă cauză a deceselor în rândul tinerelor cu vârsta de 15-19 ani. **De multe ori, sarcina la vârsta adolescenței afectează negativ și perspectivele fetelor în viață,** deoarece multe abandonează școala și se confruntă cu dificultăți în găsirea unui loc de muncă. În multe cazuri, sarcinile timpurii perpetuează sărăcia și excluziunea socială de-a lungul generațiilor.

→ Nimeni să nu fie lăsat în urmă

Anumite grupuri de populație sunt afectate în mod disproporționat de sarcinile la vârsta adolescenței. Din aceste grupuri fac parte adolescenții căsătoriți (*a se vedea Căsătoria juvenilă*), adolescenții din grupurile cu venituri mici sau din mediul rural, tinerii care nu merg la școală și minoritățile lingvistice, religioase și etnice, inclusiv romii. În Serbia, de exemplu, rata natalității la vârsta adolescenței în rândul romilor este de 157, fiind de 7 ori mai mare decât rata națională, care este de 22.

→ Ce trebuie de făcut?

Întrucât în școlile din această regiune rar există programe de educație sexuală, introducerea unor astfel de programe, împreună cu servicii prietenoase tinerilor, este o modalitate importantă de a **permite adolescenților să facă alegeri informate și să evite sarcinile nedorite**. Iar în cazul în care sarcinile la vârsta adolescenței sunt rezultatul căsătoriei juvenile, măsuri mai riguroase trebuie puse în aplicare pentru combaterea acestei practici dăunătoare (*a se vedea Căsătoria juvenilă*).

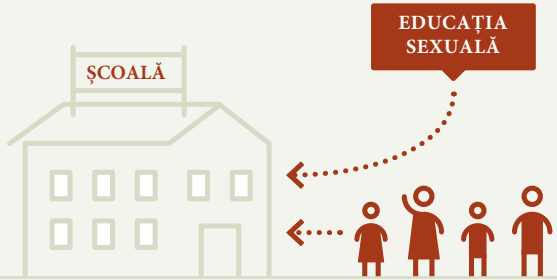

Foto: UNFPA Kârgâzstan

Angajarea în câmpul muncii

"În viitor, vreau să fiu polițistă. Deoarece polițiștii păstrează ordinea publică. Și îmi place uniforma lor"

Akak, 10 ani, din Bishkek, Kârgâzstan.
Akak locuiește împreună cu tatăl și fratele mai mare. Ea merge la școală și își ajută tatăl, care are un stand la bazar. Akak merge la Centrul pentru protecția copilului în fiecare zi pentru a face rost de mâncare.

COD QR

Implicarea mai multor femei pe piața forței de muncă duce la dezvoltarea economiei.

RATA DE PARTICIPARE A BĂRBAȚILOR ȘI FEMEILOR PE PIAȚA FORȚEI DE MUNCĂ, %

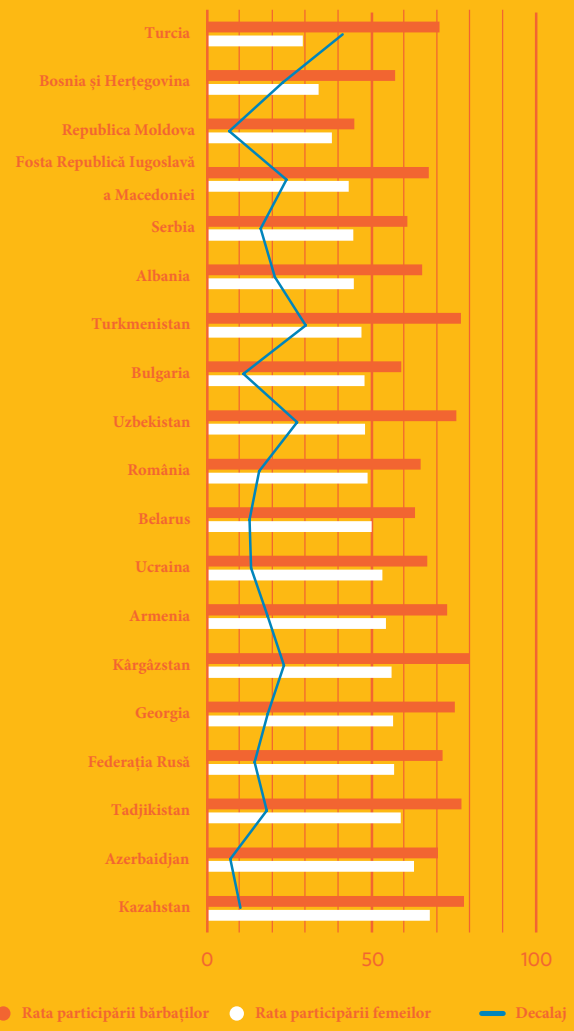

Sursa: Banca Mondială. Date pentru anul 2014.

→ Situația

Deși fetele au rezultate mai bune la învățătură decât băieții în această regiune (*a se vedea Studiile*), există un decalaj invers clar între femei și bărbați la capitolul angajării în câmpul muncii. **Mult mai puține femei decât bărbați sunt angajate oficial în toate țările din regiune** (*a se vedea graficul*). Cel mai mare decalaj este în Turcia, unde doar 30% dintre femei se află pe piața forței de muncă. În schimb, participarea femeilor pe piața forței de muncă este relativ ridicată – fiind, în mai multe cazuri, peste media OCDE de 51% – în Europa de Est, Caucazul de Sud și părți ale Asiei Centrale, ceea ce reprezintă rezultatul eforturilor Uniunii Sovietice de a include femeile pe piața forței de muncă.

→ De ce este importantă?

Implicarea mai multor femei pe piața forței de muncă duce la dezvoltarea economiei. **Studiile arată că creșterea participării femeilor pe piața forței de muncă duce la o dezvoltare economică mai rapidă**. Și, odată cu înaintarea în vârstă a populației, creșterea ponderii femeilor pe piața forței de muncă contribuie la atenuarea impactului unei forțe de muncă în scădere. Totuși, efectele normelor tradiționale de gen, lipsa unor medii de lucru prietenoase familiei și rolurile tradiționale de gen limitează multe femei la activități îngrijire a copilului și de gospodărie (*a se vedea Echilibrul între muncă și viața de familie*).

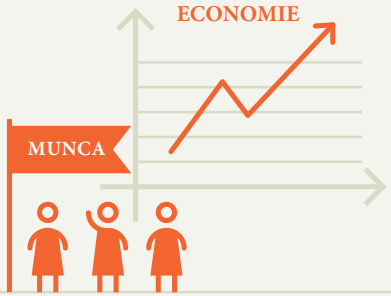

→ Nimeni să nu fie lăsat în urmă

Femeile cu un nivel scăzut de educație sunt mai susceptibile de a fi excluse de pe piața forței de muncă. În Turcia, de exemplu, în rezultatul migrației pe scară largă spre orașe multe femei necalificate, care au lucrat anterior în agricultură, nu-și pot găsi un loc de muncă, fiindcă locurile de muncă pe care le pot obține nu sunt plătite suficient pentru a le permite să utilizeze servicii de îngrijire a copiilor și de ajutor în menaj.[1]

→ Ce trebuie de făcut?

Investițiile în educație și posibilitățile de angajare în câmpul muncii ale fetelor și femeilor tinere, dar și punerea la dispoziție a unor servicii de îngrijire a copiilor la prețuri accesibile, sunt factori importanți pentru creșterea participării femeilor pe piața forței de muncă. Este foarte important și concediul parental plătit, însă acesta nu ar trebui să dureze prea mult, pentru a nu ține femeile departe de piața forței de muncă. Aceste măsuri trebuie să fie însoțite de eliminarea stereotipurilor tradiționale de gen, care acordă fetelor și femeilor o valoare mai mică, expunându-le la practici dăunătoare și violență.

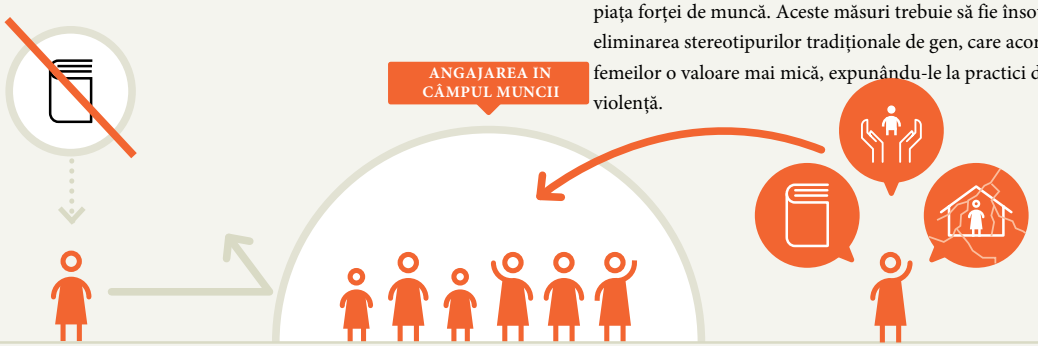

1 Participarea femeilor pe piața forței de muncă în Turcia: tendințe, factori determinanți și cadrul politic, Banca Mondială, Organizația Turciei pentru Planificare de Stat, 2009.

Echilibrul între muncă și viața de familie

Foto: UNFPA Moldova

"Mi-ar plăcea să am o carieră"

Tina, 10 ani, din Chișinău, Republica Moldova. Ambii părinți ai Tinei lucrează: mama este contabilă la un institut de cercetare, iar tatăl – inginer. Tina petrece mult timp cu mătușa sa de 22 ani și dorește ca într-o bună zi să devină croitoreasă și să își deschidă propriul magazin. Ea ar dori să aibă doi copii când va crește mare.

COD QR

Îngrijirea copiilor

ÎNCADRAREA COPIILOR CU VÂRSTA SUB 3 ANI ÎN SISTEMUL DE ÎNGRIJIRE A COPIILOR, 2012

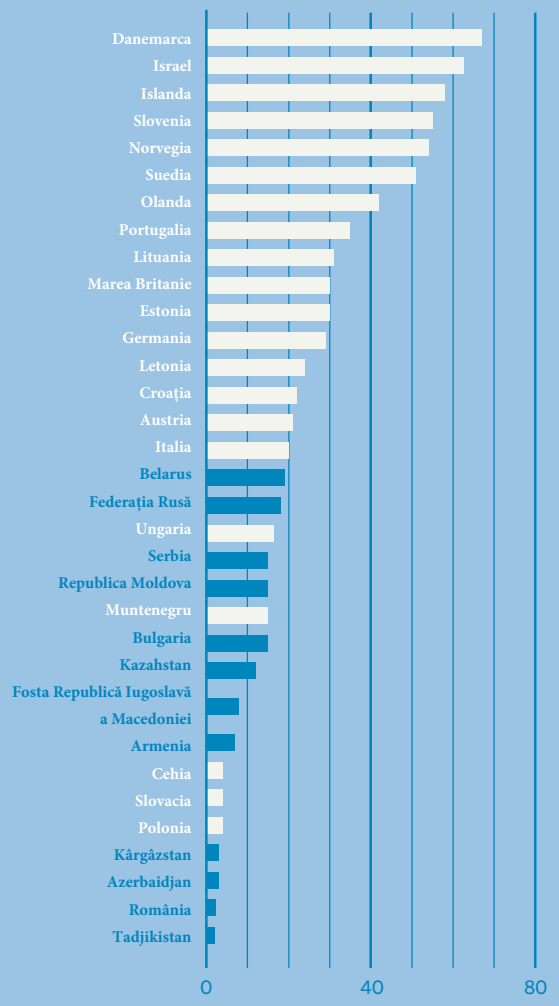

Sursa: UNECE.

→ Situația

Deși fetele și femeile tinere din această regiune au studii bune (*a se vedea Studii*), multe dintre ele nici nu se angajează în câmpul muncii sau îl abandonează repede (*a se vedea Angajarea în câmpul muncii*). De multe ori această situație are loc din cauza **dificultății de a combina munca și familia, întrucât normele sociale presează femeile să stea acasă,** serviciile de îngrijire a copiilor sunt rare și costisitoare, iar prevederile privind concediul parental nu sunt suficiente.

→ De ce este importantă?

Nivelul înalt de studii în rândul fetelor și femeilor prezintă un potențial enorm de dezvoltare socială și economică a regiunii. Acest potențial, însă, va fi irosit în mare parte dacă nu vor exista politici în vigoare care să permită femeilor (și bărbaților) să echilibreze creșterea copiilor și continuarea carierei. Adoptarea unor astfel de politici va contribui, de asemenea, la abordarea preocupărilor legate de îmbătrânirea demografică și scăderea numărul populației, deoarece va fi mai ușor pentru cupluri să aibă numărul de copii pe care îl doresc. În prezent, multe cupluri din regiune au mai puțini copii decât au dorit.

Femeile din această regiune au un nivel înalt de studii, însă acest potențial riscă să fie irosit.

→ Nimeni să nu fie lăsat în urmă

Multe familii, în special familiile mai sărace, nu au acces la servicii de îngrijire a copiilor, întrucât multe instituții din regiune s-au închis din anii `90, iar altele au introdus sau au majorat taxele. Ca urmare, ratele de cuprindere sunt foarte joase (*a se vedea graficul*). Și concediul pentru îngrijirea copilului prezintă dezavantaje pentru familiile mai sărace: deși ambii părinți își pot lua concediu în cele mai multe țări, concediul taților este, în general, plătit doar parțial sau chiar deloc.

→ Ce trebuie de făcut?

Politicile din domeniul muncii și vieții de familie trebuie să asigure că concediul parental poate fi partajat și luat de către ambii părinți, și că persoanele au acces la servicii de îngrijire a copilului de calitate și la prețuri accesibile. Acestea trebuie să facă parte din eforturi mai ample de a renunța la rolurile tradiționale de gen și diviziunea muncii între bărbați și femei.

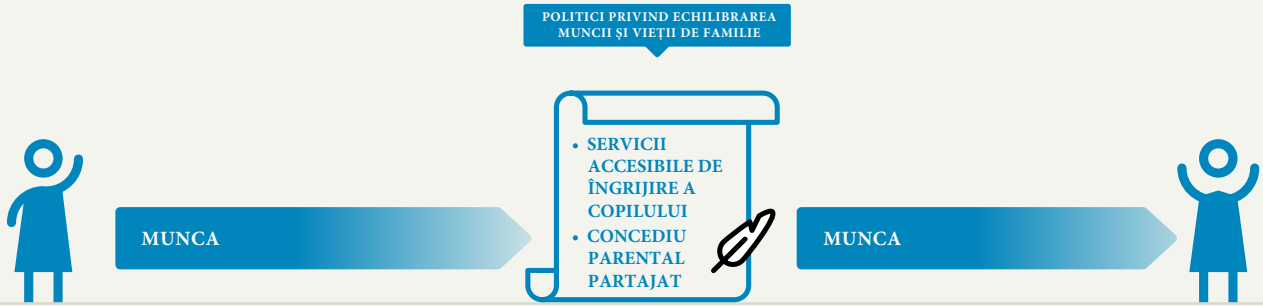

Securitatea locului

Foto: UNFPA/Denys Panchenko

"Războiul trebuie să înceteze"

Olya, 10 ani, din Donetsk, Ucraina.
Olya a fost forțată să plece, împreună cu părinții ei, atunci când a început bombardarea regulată a orașului în anul 2014. Pentru o vreme, familia nu avea unde sta și se tot muta dintr-un loc în altul. În cele din urmă, ONG-urile locale l-au ajutat pe tatăl Olyei să găsească un loc de muncă, iar familia a găsit un apartament în care să locuiască. Olya merge la școală, iar obiectul ei preferat este istoria.

COD QR

Refugiații și persoanele strămutate intern

REFUGIAȚII ȘI PERSOANELE STRĂMUTATE INTERN ÎN REZULTATUL CONFLICTELOR SAU AL VIOLENȚELOR DIN EUROPA DE EST ȘI ASIA CENTRALĂ

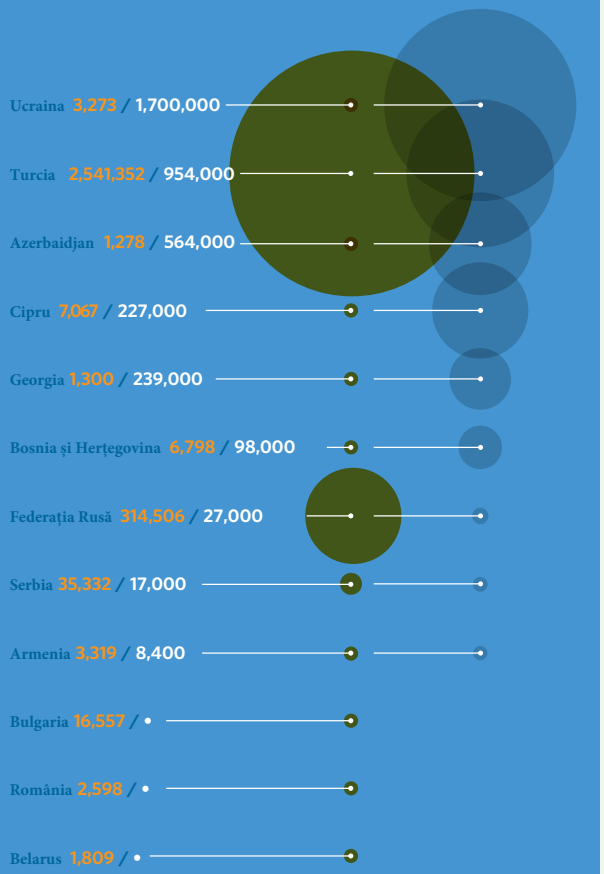

Sursa: IDMC, UNHCR, sfârșitul anului 2015.
Doar țările cu peste 1 000 de refugiați sau persoane strămutate intern.

→ Situația

Milioane de persoane din regiune sunt afectate de urgențele umanitare declanșate de conflicte și dezastre naturale. Luptele din estul Ucrainei au cauzat strămutarea unui număr mare de persoane, multe altele fugind în Turcia și în alte părți ale regiunii din Siria sau alte țări devastate de război. **Femeile și fetele sunt deosebit de vulnerabile pe timp de criză**.

→ De ce este importantă?

Este important de a plasa siguranța și sănătatea fetelor și femeilor în centrul acțiunilor de răspuns la crizele umanitare, din cauza ignorării frecvente a nevoilor speciale și a vulnerabilităților acestora. Beneficiile sunt imediate, dar, vor avea efecte și pe viitor, dat fiind faptul că țările se reconstruiesc, iar oamenii își revendică viața și demnitatea.

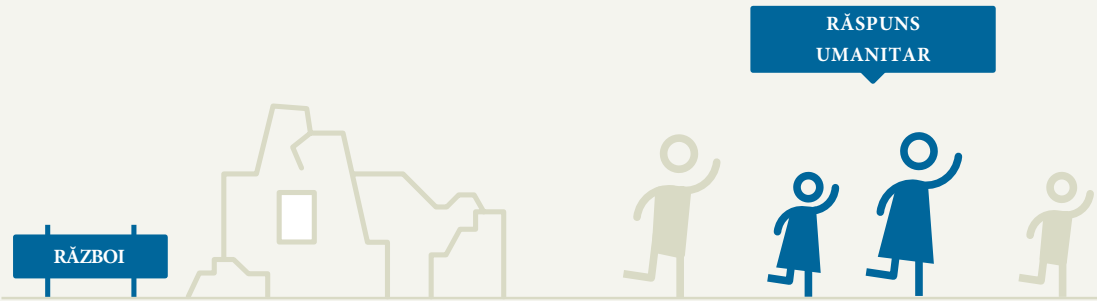

→ Nimeni să nu fie lăsat în urmă

Situațiile de criză au efecte disproporționate asupra femeilor și fetelor. Ele sunt expuse unui risc sporit de sarcină neplanificată, boli și decese materne, violență și exploatare sexuală și bazată pe gen, dar și infecții cu transmitere sexuală, inclusiv HIV.

→ Ce trebuie de făcut?

Trebuie să existe un accent mai puternic, chiar de la începutul unei situații de urgență, asupra nevoilor speciale ale femeilor și fetelor. **Este prea târziu ca acest accent să fie pus doar în caz de dezastru – țările trebuie, de asemenea, să își intensifice din timp pregătirea pentru situațiile de urgență**.

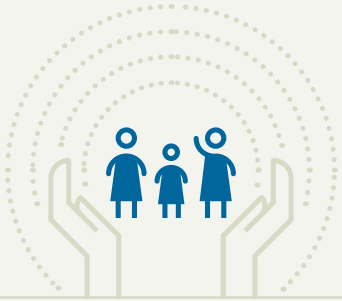

Fetele adolescente sunt deosebit de vulnerabile pe timp de criză.

Foto: UNFPA/Besfort Kryeziu

Investiții în copil/bunăstare

"Nu îmi permit să merg la școală"

Kejsi, 10 ani, trăiește într-un sat din sudul Albaniei. Kejsi cândva locuia în barăci sub un pod cu mama ei, care strângea sticle pentru a-și câștiga existența. Acum locuiește cu bunica ei, însă familia încă nu are destui bani pentru a o trimite la școală. Kejsi vrea ca sora ei de 15 ani, care este căsătorită în străinătate, să poată veni înapoi și să locuiască cu ea. Când va crește mare, Kejsi dorește să devină coafor.

COD QR

Este important să investim în sănătatea și educația fetelor și a femeilor tinere pentru a rupe ciclul sărăciei și excluziunii.

ÎN UNELE PĂRȚI ALE REGIUNII MULTE PERSOANE TRĂIESC CU MAI PUȚIN DE

3,10 USD

PE ZI

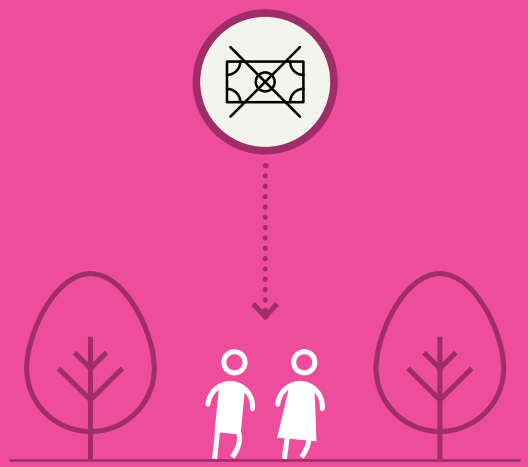

→ Situația

Cu toate că situația lui Kejsi nu este una obișnuită pentru regiune, sărăcia și excluziunea socială reprezintă o realitate pentru multe persoane, în special în unele părți din Asia Centrală și Caucazul de Sud, unde **segmente semnificative din populație trăiesc cu mai puțin de 3,10 dolari pe zi**.[1] Există zone de sărăcie și în alte părți ale regiunii, inclusiv în rândul unor grupuri minoritare.

→ De ce este importantă?

Sărăcia și excluziunea socială limitează posibilitățile tinerilor, în special ale fetelor și femeilor tinere, de a-și valorifica potențialul. De multe ori ei sunt prinși într-un cerc vicios care implică căsătoria juvenilă și sarcina timpurie, abandonarea timpurie a școlii și lipsa posibilităților de angajare, care, în schimb, contribuie la continuarea sărăciei și excluderii, transmise fiind din generație în generație.

→ Nimeni să nu fie lăsat în urmă

Asigurarea că toate fetele și femeile tinere, inclusiv cele mai vulnerabile, au cunoștințele și mijloacele necesare pentru a se proteja de sarcina neplanificată, este unul dintre principalii factori pentru ruperea acestui ciclu. Aceasta le permite să decidă când și câți copii să aibă. La fel, cresc șansele lor de a obține o educație bună și de a găsi un loc de muncă, care, ulterior le va ajuta să investească în sănătatea și educația propriilor copii.

→ Ce trebuie de făcut?

Este important să investim în sănătatea și educația, inclusiv educația sexuală, a fetelor și a femeilor tinere pentru a rupe ciclul sărăciei și excluziunii, dar și **pentru a permite generației actuale de tineri să investească în propriii copii**.

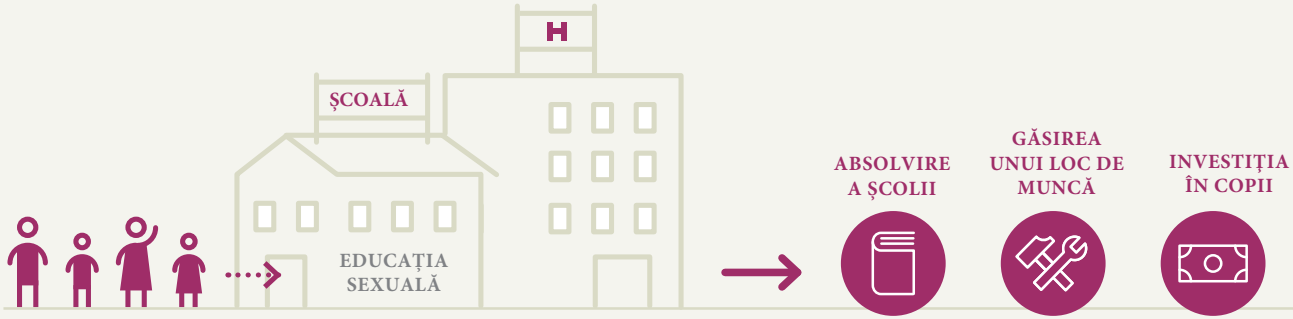

1 Banca Mondială, Baza de date privind sărăcia și echitatea.

Selectarea sexului copilului în funcție de preferințele pentru un anumit gen

Foto: UNFPA/Hayk Melkonyan

10

"Eram atât de fericită că voi avea un copil. Cui îi păsa dacă era băiat sau fată?"
Mama Aniei

Ani, 10 ani, din Yerevan, Armenia.
Tatăl Aniei a murit câțiva ani în urmă. Ea și fratele mai mic sunt crescuți de mama lor, Anahit, care administrează o mică cafenea și un magazin de meșteșuguri. Ani are o mulțime de idei despre viitoarea sa profesie, de la a deveni artistă, până la programatoare, dar spune că nu știe încă pe care dintre opțiuni ar vrea să le urmeze când va crește mare.

COD QR

Numai prin promovarea unei culturi care să ofere o valoare egală atât bărbaților, cât și femeilor, vom vedea cum părinții își acceptă deplin toți copiii, indiferent de sexul lor.

RAPORTUL DINTRE SEXE LA NAȘTERE ÎN ȚĂRI/TERITORII SELECTATE

Țara/teritoriul	Raportul dintre sexe naștere	Anul
Azerbaidjan	114	2016
Vietnam	113.8	2012
China	113.5	2015
Armenia	112	2015
Albania	110.9	2008-12
Muntenegru	110.2	2005-12
India	110.1	2010-12
Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei (Nord-Vest)	110.1	2005-13
Kosovo (UNSCR 1244)	109.6	2008-12
Georgia	109	2015
Coreea de Sud	105.3	2013

Raportul dintre sexe naștere = băieți nou-născuți per 100 de fete nou-născute În baza datelor de înregistrare a nașterilor (estimări făcute în Chiana, India și Vietnam).

Sursa: Adaptate și actualizate din: Prevenirea selectării sexului copilului în funcție de preferințele pentru un anumit gen în Europa de Est și Asia Centrală, Biroul UNFPA pentru Europa de Est și Asia Centrală, Notă de sinteză nr. 4, 2015.

→ Situația

Când Ani s-a născut acum 10 ani – fiind fată – a fost parte a unei minorități. Pentru fiecare 100 de fete născute în Armenia, la momentul respectiv, existau 115 băieți. **Ratele puternic denaturate ale sexului, ca în cazul dat, sunt frecvente în regiune.** Ele există în Caucazul de Sud și în Balcani, unde societățile patriarhale oferă fetelor o valoare mică, iar întrucât dimensiunile familiei sunt în scădere, părinții își planifică structura urmașilor pentru a se asigura că cel puțin unul dintre copii este băiat. De fapt, **unele țări din regiune înregistrează cele mai mari dezechilibre ale ratelor de sex la naștere din lume** (*a se vedea graficul*).

→ Nimeni să nu fie lăsat în urmă

La nivel individual, femeile din țările unde se practică selectarea sexului sunt presate intens de membrii familiei și întreaga comunitate să nască băiat. **Acestea se pot confrunta cu violență, în special violență psihologică, în cazul în care nu reușesc să nască un băiat.** Uneori pot chiar fi forțate să facă avort – uneori în mod repetat – în cazul în care rămân însărcinate cu o fată nedorită.

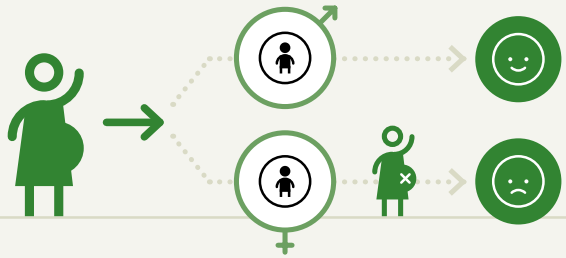

→ De ce este importantă?

Dezechilibrele ratei de sex nu sunt o simplă anomalie demografică. Acestea au consecințe negative concrete. Numai în Armenia, aproape 100 000 de fete vor „dispărea" până în anul 2060, dacă tendințele actuale vor continua. Astfel, **mulți bărbați nu își vor găsi o parteneră; iar mulți ar putea pleca în străinătate pentru a-și crea o familie.** Niciunul dintre aceste scenarii nu este bun pentru țările care se confruntă deja cu emigrarea în masă și declinul demografic. **Experții se așteaptă, de asemenea, la o creștere a unor infracțiuni cum ar fi traficul de ființe umane, violența bazată pe gen și mariajul forțat.**

→ Ce trebuie de făcut?

Trebuie luate măsuri decisive pentru a combate inegalitățile de gen și discriminarea înrădăcinată. Printre acestea se numără programe școlare de educație, campanii de sensibilizare și emancipare a femeilor la locul de muncă și în viața publică. La fel, putem menționa consolidarea independenței financiare a femeilor prin modificarea cadrului legal cu privire la moștenire și pensii, dar și al altor scheme de asigurare socială. Stimulentele financiare pentru familiile care au fete, pentru a contrabalansa povara lor economică percepută, pot fi, de asemenea, eficiente. Numai prin promovarea unei culturi care să ofere o valoare egală atât bărbaților, cât și femeilor, vom vedea cum părinții își acceptă deplin toți copiii, indiferent de sexul lor.

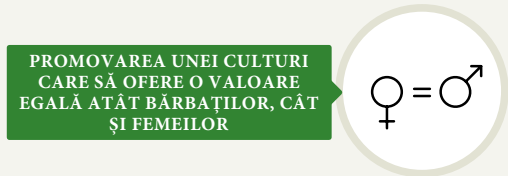

10 ACȚIUNI ESENȚIALE PENTRU O FATĂ DE 10 ANI

LEGISLAȚIE

1 Asigurarea egalității juridice pentru fete, susținute prin practici juridice consecvente.

2 Interzicerea tuturor practicilor dăunătoare împotriva fetelor și stabilirea vârstei matrimoniale minime de 18 ani

SERVICII

3 Oferirea unei educații sigure și de înaltă calitate, care să susţină în totalitate egalitatea de gen
în planul de învățământ, standardele de predare și activitățile extracuriculare.

4 Controlul sănătății fizice și mentale a tuturor fetelor cu vârsta de 10 ani ca parte a serviciilor universale de îngrijire medicale.

5 Oferirea unei educaţii sexuale comprehensive, corespunzătoare vârstei pubertății.

POLITICI

6 Promovarea riguroasă și sistemtică a incluziunii, eliminând toți factorii care ar putea lăsa unele fete în urmă.

INVESTIȚII

7 Identificarea și reducerea lacunelor de finanțare în adolescentele tinere.

8 Mobilizarea de fonduri noi pentru sănătatea mintală, protecţia și reducerea muncii neremunerate, care limitează opţiunile fetelor.

DATE

9 Realizarea revoluției datelor conform Agendei 2030 pentru o mai bună urmărire a progresului fetelor,
inclusiv în domeniul sănătății reproductive și sexuale.

NORME

10 Implicarea fetelor, băieților și altor persoane din jur în contestarea și modificarea normelor discriminatorii după criteriul de sex.

UNFPA

Pentru o lume în care fiecare sarcină este dorită, fiecare naştere este sigură și potenţialul fiecărei persoane tinere este valorificat

Fondul Naţiunilor Unite pentru Populaţie
Biroul regional al Europei de Est şi Asiei Centrale
Istanbul, Turcia

eeca.unfpa.org
eecaro.office@unfpa.org